

Asia: VN/2646/2024

Lausuntopyyntö Pohjoisen Suomen ohjelmaluonnoksesta

3.1 Kestävä kasvu ja uudistavat investoinnit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Ohjelmaluonnoksessa esitetyt toimenpiteet ovat pääosin hyviä ja kannatettavia. 3.1 luvun kohdassa 5. on maininta, että kestävien teollisten ja muiden uudistuvien investointien kotouttamiseksi Pohjois-Suomeen tarvitaan entistä vaikuttavampia julkisen ja yksityisen sektorin - alueellisia ja kansallisia - yhteisiä koordinoivia toimintatapoja. Nivala - Haapajärven seutukunnan alueella ja sen lähialueilla on merkittäviä panostuksia vireän siirtymän investointeihin. Nivala-Haapajärven seutukunnan alueella keskeisenä toimijana kuntien kanssa yhteistyössä on NIHAK ry (seudullinen elinkeino-yhtiö). Nihakin, kuntien sekä kehittämissyhtiöiden yhteinen toimintatapa on merkityksellinen vihreän siirtymän sekä muiden investointien toteutumiseksi alueella. Tämän tyyppinen toiminta on tuloksellista ja huomioimisen arvoista myös kansallisella tasolla.

Ruohonjuuritason resurssointia yritysten arkipäiväiseen neuvontaan ja aktivointiin kansainvälistymisen ja vientitulojen edistämiseksi tulee nostaa huomattavasti.

Kestävään kasvun teemaan tulee liittyä toimenpiteet myös omavaraisuuden (mm. ruoka, muu tuotanto) turvaamiseksi.

Tavoitteita edistävissä toimenpiteissä on maininta aluehallinnon uudistuksesta, jossa viitataan elinvoimakeskuksiin. Aluehallinnon uudistuksessa on huomioitava alueiden erityispiirteet.

3.2 Puhdas energia ja digitaalinen puhdas kasvu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.3 Kestävä matkailu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.4 Osaaminen ja työvoiman saatavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Alueen kilpailuetu on pätevä ja sitoutunut työvoima, oppilaitosyhteistyö sekä vahva teollinen kumppanuusverkosto. Pohjois-Pohjanmaan eteläisessä osassa toimii Oulun Yliopiston Kerttu Saalasti Instituutti, jonka toiminta tulee huomioida Oulun yliopiston ohella Pohjoisen ohjelmassa. Instituutin rooli yliopistollisena toimijana teollisella maaseutualueella sekä kansallisesti ja kansainvälisesti on merkittävä. Instituutilla on muun muassa valtakunnallinen tehtävä mikroyrittäjyyden tutkimuksessa ja koulutuksessa.

Osaavan työvoiman saatavuuteen liittyy vahvasti ammatillisen koulutuksen rooli ja ammatillisen koulutuksen rahoituslain muutokset. Ammatillisen koulutuksen tulee jatkossakin pystyä kouluttamaan jo tutkinnon suorittaneita aikuisopiskelijoita nuorten oppivelvollisten ohella. Tämän hetkiset linjaukset eivät tue tarvittavissa määrin aikuiskoulutusta ja haastaa riittävät resurssit myös nuorten oppivelvollisten koulutukseen. Pohjoisen ohjelman linjauksissa tulee huomioida ammatillisen koulutuksen rahoitus ja kehittäminen Pohjoisessa Suomessa.

Kansainvälisen työvoiman saanti on tulevaisuudessa entistä tärkeämpää. Kansainvälisen työvoiman pysyvyyden takaamiseksi onnistunut kotoutuminen on tärkeää ja kotoutumisen onnistunut lähtökohta on koko maahanmuuttajaperheen kotoutuminen. Ohjelman toimenpiteissä tulee kiinnittää huomiota koko perheen kotoutumista edistäviin toimenpiteisiin ja resursseihin.

Monissa seutukaupungeissa on pula vuokra-asunnoista. Pohjoisen ohjelmaan sisältyvillä toimenpiteillä tulee edistää vuokra-asuntotuotantoa pohjoisessa Suomessa ja myös seutukaupungeissa. Tämä on keskeinen tekijä työvoiman saatavuuden ongelmien ratkaisemisessa. Vuokra-asuntoinvestointeja ei nykyisellään toteudu riittävästi. Aran toiminnan muutokset sekä erityisryhmien investointitukien lakkaaminen herättävät huolta erityisryhmien asumisen tulevaisuudesta ja kohteiden investointimahdollisuuksista. Pohjoisen ohjelmassa tulee huomioida vuokra-asuntotuotannon investointien turvaaminen.

3.5 Turvallisuus, huoltovarmuus & omavaraisuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.6. Saavutettavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.7 Pohjoinen yhteistyö

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Muut huomiot ohjelmaluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Hallitusohjelman mukaan seutukaupunkien rooli on merkittävä Suomen elinvoiman edistäjänä. Pohjoisen Suomen ohjelmassa tulee huomioida seutukaupunkien merkitys sekä yliopistojen ja alueellisten yliopistoyksiköiden merkitys. Seutukaupungit, yliopisto, ammattikorkeakoulu, ammattikoulu, seudulliset kehittämissyhtiöt muodostavat toimintaympäristön, jotka tukevat alueen kansallisia, kansainvälisiä investointeja sekä tukevat osaavan työvoiman saatavuuden turvaamista. Pohjoisen Suomen ohjelmassa tulee huomioida, että vahva teollistunut maaseutu tukee maakuntakeskusten ja koko Suomen elinvoimaa.

Mehtälä Saara
Nivalan kaupunki

Karikumpu Päivi
Nivalan kaupunki